II. Davlat organlarining axborot tizimlariga asosiy talablar 5. Davlat organlarining axborot tizimlari: umumiy foydalaniladigan davlat axborot resurslaridan kafolatli va xavfsiz foydalana olishni; davlat axborot resurslarini qidirish, toʻplash, ishlash va saqlash imkoniyatini; Oldingi tahrirga qarang. ochiq ma'lumotlar to'plamlarini generatsiya qilish imkoniyatini; (5-band Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 17-dekabrdagi 365-sonli qaroriga asosan toʻrtinchi xatboshi bilan to 'ldirilgan — O'R QHT, 2015-y., 50-son, 628-modda) davlat organlariga mahalliy va global axborot resurslaridan foydalanish imkoniyati berishni; Oldingi tahrirga qarang. davlat organlari va boshqa tashkilotlar tomonidan "yagona darcha" tamoyili bo'yicha elektron davlat xizmatlari ko'rsatilishini ta'minlash uchun "Elektron hukumat" tizimi idoralararo integratsion platforma bilan integratsiyalashish imkoniyati, bunda elektron davlat xizmatlarini koʻrsatadigan davlat organi koʻrsatilgan hujjatlar va ma'lumotlarni mustaqil ravishda, ariza beruvchining ishtirokisiz, idoralararo elektron hamkorlik vositasida oladi. (5-bandning oltinchi xatboshisi Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 20-apreldagi 297-sonli qarori tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 23.04.2018-y., 09/18/297/1096-son)

davlat organlari faoliyatining asosiy yoʻnalishlari bilan bogʻliq boshqa funksiyalarni ta'minlashi kerak.

davlat organlari axborot tizimlari oʻrtasida idoralararo axborot boʻyicha oʻzaro hamkorlik tizimlari;

foydalanishni boshqarish tizimlari (shu jumladan infratuzilma komponentlarini boshqarish tizimlari);

foydalanuvchilar o'rtasida ma'lumotlarni tezkorlik bilan va xavfsiz ayirboshlashni;

6. Davlat organlarining axborot tizimlari quyidagilardan iborat boʻladi:

toʻplash, ishlash, saqlash va tahlil qilishni ta'minlaydigan axborot-tahlil tizimlari;

hujjatlarning elektron arxivlarini boshqarish tizimlari;

tarkibiy bo'linmalari faoliyati samaradorligini, boshqaruvchanligini oshirish, uni muvofiqlashtirish davlat axborot tizimidan

(4-band Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 3-iyundagi 188-sonli qarori tahririda — OʻR QHT, 2016-y.,

dasturiy-apparatning ishonchli ishlashi va ularning uzilishlarga, shu jumladan foydalanuvchilarning tartibsiz ishlashi

apparat va dasturiy vositalarni modernizatsiya qilish, tizimni yangi komponentlar bilan boyitish yoʻli bilan yanada

davlat organlari tomonidan oʻzlarining asosiy vazifalari va funksiyalarini bajarishni qoʻllab-quvvatlashni ta'minlaydigan

davlat organlari faoliyatida amaliy jarayonlar va ma'muriy reglamentlarning qo'llab-quvvatlanishini ta'minlaydigan

davlat organlari tomonidan oʻzlarining asosiy vazifalari va funksiyalarini bajarish natijalari toʻgʻrisidagi ma'lumotlarni

jismoniy va yuridik shaxslar bilan o'zaro hamkorlik qilishning Internet yoki boshqa aloqa kanallari orqali, shu jumladan

(6-bandning to 'qqizinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 3-iyundagi 188-sonli qarori

davlat organlari xodimlari tomonidan oʻzlarining kundalik faoliyatida hujjatlarni tayyorlash va axborotlar almashish uchun

koʻlamlilik — axborotlar tizimlari tarkibiga dasturiy — apparat vositalarini qoʻshish, modernizatsiya qilish va shu kabi

9. Davlat organlarining axborot tizimlari davlat budjeti mablagʻlari, davlat organlarining budjetdan tashqari mablagʻlari,

10. Davlat organlarining axborot tizimlarini yaratish jarayonida buyurtmachi, ishlab chiquvchi, yetkazib beruvchi, bosh

11. Davlat organlarining axborot tizimlarini yaratish quyidagi bosqichlardan iborat bo'ladi: talablarni shakllantirish,

12. Har qaysi bosqichdagi ishlarning mazmuni va axborot tizimlarini yaratish qatnashchilarining vazifalarini taqsimlash

13. Davlat organlari axborot tizimlarining texnik hujjatlari 2013 — 2020-yillarda Oʻzbekiston Respublikasi Milliy

Davlat organlari axborot tizimlarining texnik hujjatlari avtomatlashtirish va elektron shaklga oʻtkazish rejalashtiriladigan,

(14-band Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 17-dekabrdagi 365-sonli qarori tahririda — OʻR QHT,

jarayonlarni elektron shaklga o'tkazish uchun yo'naltirilgan davlat xizmatlarini taqdim etishda funksional va operatsion

(15-band Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 17-dekabrdagi 365-sonli qaroriga asosan uchinchi xatboshi

16. Davlat organlarining axborot tizimlarini yaratish va moliyalashtirish faqat ijobiy ekspert xulosasi olingandan keyin

17. Axborot tizimlarini yaratish ishlari qonun hujjatlarida belgilangan tartibda davlat organlari, yuridik va jismoniy

(18-band Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 17-dekabrdagi 365-sonli qarori tahririda — OʻR QHT,

19. Elektron davlat xizmatlari koʻrsatishga jalb etilgan Davlat organlarining axborot tizimlari majburiy ravishda hisobga

(19-bandning birinchi xatboshisi Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 3-iyundagi 188-sonli qarori

Davlat organlarining axborot tizimlarini hisobga olish va roʻyxatdan oʻtkazish Oʻzbekiston Respublikasi Axborot

(19-bandning ikkinchi xatboshisi Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 27-iyundagi 171-sonli qarori

20. Davlat organlarining axborot tizimlari ushbu Nizom va boshqa normativ hujjatlar talablariga muvofiq himoya qilinadi.

IV. Davlat organlari axborot tizimlarining axborot xavfsizligini ta'minlash

jarayonlarning qayta tashkil qilinishi va maqbullashtirilishini oʻtkazish zarurati, muddatlar va asoslanmagan xarajatlarni

himoyalanganlik — axborot tizimlari tarkibiga kiruvchi axborot resurslarining saqlanishini va yaxlitligini ta'minlash.

III. Davlat organlarining axborot tizimlarini yaratish

loyihalovchi tashkilotlar, turli qismlarni loyihalash, montaj qilish, sozlash tashkilotlari va boshqa tashkilotlar qatnashishi mumkin.

konsepsiyani, texnik topshiriqni, eskiz va texnik loyihalarni ishlab chiqish, ishchi hujjatlarni tuzish, ishga tushirish va kuzatib

axborot-kommunikatsiya tizimini rivojlantirish kompleks dasturi amalga oshirilishini muvofiqlashtirish Respublika komissiyasining ishchi organi — Oʻzbekiston Respublikasi Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish

bajariladigan ma'muriy tartib-taomillar to'g'risidagi axborot, ishlab chiquvchi bilan buyurtmachi tomonidan birgalikda

telefon xizmati ko'rsatish portallari va markazlari orgali davlat organlari tomonidan elektron davlat xizmatlari ko'rsatilishini

7. Davlat organlarining axborot tizimlari ishonchli va barqaror faoliyat koʻrsatish talablariga javob berishi kerak.

foydalanishning asosiy maqsadi hisoblanadi.

23-son, 269-modda)

hollariga chidamliligini;

kengaytirish imkoniyatini;

tranzaksion va hisobga olish tizimlari;

Oldingi tahrirga qarang.

elektron hujjatlar aylanishi tizimlari;

tahririda — O'R QHT, 2016-y., 23-son, 269-modda)

axborot xavfsizligini ta'minlash tizimlari;

bilan to 'ldirilgan — O'R QHT, 2016-y., 23-son, 269-modda)

resurslarni boshqarish tizimlari;

ta'minlaydigan tizimlari;

borish.

tegishli standartlar bilan belgilanadi.

Oldingi tahrirga qarang.

vazirligiga ekspertizaga taqdim etiladi.

2015-y., 50-son, 628-modda)

qisqartirish va boshqalar;

amalga oshiriladi.

2015-y., 50-son, 628-modda)

olinadi va roʻyxatdan oʻtkaziladi.

Oldingi tahrirga qarang.

Oldingi tahrirga qarang.

tahririda — OʻR QHT, 2016-y., 23-son, 269-modda)

tahririda — O'R QHT, 2015-y., 26-son, 338-modda)

litsenziyalangan, sertifikatlangan boʻlishi va quyidagilarni:

ma'lumotlarni asl nusxada ayirboshlashni;

QHT, 2011-y., 45-46-son, 472-modda)

o'z axborot tizimlarini yaratish;

Oldingi tahrirga qarang.

muvofiqligini ta'minlash;

uzluksiz faoliyatini ta'minlash;

tizimda aylanayotgan axborotlarning maxfiyligini;

himoya qilinadigan axborot resurslarni identifikatsiyalashni;

axborot tizimidan foydalanuvchilarni autentifikatsiya qilishni;

Oldingi tahrirga qarang.

shaxslar tomonidan bajarilishi mumkin.

Oldingi tahrirga qarang.

bilan to 'ldirilgan — O'R QHT, 2015-y., 50-son, 628-modda)

loyihaning amaldagi normativ hujjatlarga muvofiqligi;

milliy axborot tizimi bilan o'zaro hamkorlikning ta'minlanishi;

axborot xavfsizligining ta'minlanishi yuzasidan o'tkaziladi.

foydalaniladigan idora tizimlari.

8. Davlat organlarining axborot tizimlari quyidagi prinsiplar asosida yaratilishi kerak:
axborotlarning foydalanishga qulayligi, ishonchliligi, toʻliqligi va ularning oʻz vaqtida berilishi;
maxfiylik — axborotlar tizimi axborot resurslaridan foydalanuvchilarga berilgan vakolatlar doirasida foydalanishning cheklanishini ta'minlash;
oshkoralik — boshqa axborot tizimlari va milliy axborot tizimlari bilan integratsiyalanish imkoniyati;
Oldingi tahrirga qarang.
elektron hukumatning yagona identifikatorlaridan foydalanish — elektron hukumatning qonun hujjatlarida belgilanadigan yagona identifikatorlari asosida elektron davlat xizmatlari koʻrsatuvchi davlat organlarining axborot tizimlarida axborotlar saqlanishini va qayta ishlanishini ta'minlash;
(8-band Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 3-iyundagi 188-sonli qaroriga asosan beshinchi xatboshi

yoʻllar bilan axborot tizimlarining funksional imkoniyatlarini yanada kengaytirish imkoniyati;

shuningdek qonun hujjatlarida taqiqlanmagan boshqa manbalar hisobiga yaratiladi.

koʻra, manfaatdor vazirliklar va idoralarning mutaxassislarini jalb etgan holda oʻtkazadi.

axborot tizimiga qaror bilan tavsiya etilayotgan vazifalarni bajarish imkoniyati;

15. Davlat organlarining axborot tizimlari loyihalari ekspertizasi:

avtomatlashtiriladigan faoliyat sohasining funksional va operatsion jarayonlarini qayta tashkil qilish va maqbullashtirish oʻtkazilganligi yoki oʻtkazish rejalashtirilganligi toʻgʻrisidagi axborot, shuningdek uni oʻtkazish yakunlari boʻyicha samaradorlik koʻrsatkichlarini oʻz ichiga olishi kerak.

(13-band Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 17-dekabrdagi 365-sonli qarori tahririda — OʻR QHT, 2015-y., 50-son, 628-modda)

Oldingi tahrirga qarang.

14. 2013 — 2020-yillarda Oʻzbekiston Respublikasi Milliy axborot-kommunikatsiya tizimini rivojlantirish kompleks dasturi amalga oshirilishini muvofiqlashtirish Respublika komissiyasining ishchi organi ekspertizani bir oy muddatda, zaruriyatga

Davlat organlarining yaratiladigan axborot tizimlari davlat organlarining boshqa davlat axborot resurslaridan va axborot tizimlaridan axborot olishni nazarda tutmasligi kerak, agar ushbu axborot "Elektron hukumat" tizimi jismoniy va yuridik shaxslarining markaziy ma'lumotlar bazalarida mavjud bo'lsa.

(17-band O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 17-dekabrdagi 365-sonli qaroriga asosan xatboshi bilan to'ldirilgan — O'R QHT, 2015-y., 50-son, 628-modda)

Oldingi tahrirga qarang.

18. Davlat organlarining axborot tizimlarini foydalanishga topshirish qabul qilib olish bo'yicha maxsus komissiya tomonidan amalga oshiriladi, uning tarkibiga 2013 — 2020-yillarda O'zbekiston Respublikasi Milliy axborot-kommunikatsiya tizimini rivojlantirish kompleks dasturi amalga oshirilishini muvofiqlashtirish Respublika komissiyasining kamida 3 nafar vakili, ularning kasb bo'yicha tajribasini va axborot texnologiyalari sohasidagi ko'nikmalarini hisobga olgan holda kiritiladi.

21. Davlat organlarining axborot tizimlarida axborot xavfsizligi axborotlarni himoya qilishning tashkiliy-texnik choratadbirlar kompleksini hamda dasturiy-apparat vositalarini oʻz ichiga oladigan tizim bilan ta'minlanishi kerak.

22. Tashkiliy chora-tadbirlar yuridik va jismoniy shaxslarni davlat organlarining axborot tizimlarini loyihalash, yaratish va ulardan foydalanish hamda ularni qoʻllab-quvvatlashga jalb etishni tartibga soluvchi harakatlar va talablar roʻyxatidan iborat boʻladi.

23. Davlat sirlariga yoki maxfiy axborotlarga mansub axborotlarni ishlaydigan axborot tizimlarini yaratish ishlari ularni yaratish va qoʻllab-quvvatlash uchun mas'ul boʻlgan davlat organlari tomonidan bajarilishi kerak.

Zarurat boʻlganda, davlat organlarining axborot tizimlarini yaratish va qoʻllab-quvvatlash uchun maxfiy axborotlarni ishlaydigan yuridik shaxslarni belgilangan tartibda jalb etishga yoʻl qoʻyiladi.

24. Davlat organlarining axborot tizimlarida qoʻllanadigan axborotlarni himoya qilishning dasturiy-texnik vositalari

texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi tomonidan amalga oshiriladi.

boshqaruvni (axborot tizimlari resurslaridan foydalanish huquqlarini belgilash, roʻyxatga olish daftarlaridagi axborotlarni ishlash, himoya tizimini oʻrnatish va olib tashlash);
foydalanuvchilarning kirish va chiqish harakatlarini, shuningdek axborot tizimi resurslaridan foydalanish huquqlari buzilishlarini roʻyxatga olishni;
axborot xavfsizligini ta'minlash tizimining butligi va ish qobiliyatini nazorat qilishni;
favqulodda vaziyatlarda tizimning xavfsiz va uzluksiz ishlashini ta'minlashi kerak.
25. Foydalanuvchilarning axborotlarni himoya qilishning kriptografik vositalaridan, shu jumladan elektron — raqamli imzo vositalaridan foydalangan holda davlat organlarining axborot tizimidagi ishlari qonun hujjatlarida belgilangan tartibda amalga oshirilishi kerak.

26. Davlat sirlariga yoki maxfiy axborotga ega boʻlgan axborotlarni ishlash uchun moʻljallangan axborot tizimlarining texnik vositalari qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy sertifikatlanishi kerak.

27. Maxfiy axborotlar mavjud boʻlgan va ular ishlanadigan axborot tizimlarini xalqaro axborot tarmoqlariga, shu

jumladan Internet tarmogʻiga kiritish ularni himoya qilish boʻyicha zarur chora-tadbirlar koʻrilgandan keyin amalga oshiriladi.

axborotlarni shakllantirish, uzatish, foydalanish, ishlash va saqlashda ma'lumotlarning yaxlitligini;

normal foydalanish sharoitlarida tizimdagi barcha resurslardan ruxsat bilan foydalanishni;

foydalanuvchilarning axborot tizimi resurslaridan foydalanishi chegaralanishini;

Maxfiy va mutlaqo maxfiy axborotlarga ega boʻlgan va ularni ishlaydigan axborot tizimlarini xalqaro axborot tarmoqlariga, shu jumladan Internet tarmogʻiga kiritishga yoʻl qoʻyilmaydi.

28. Davlat organlari axborot tizimlarining axborot xavfsizligini ta'minlash tizimi xavfsizlikka tahdidni, shuningdek ularning normal ishlashining buzilishi bilan bogʻliq sabablar va shart-sharoitlarni oʻz vaqtida aniqlashni ta'minlaydigan tegishli xavfsizlik siyosati bilan amalga oshirilishi kerak.

Oldingi tahrirga qarang.

28¹. Davlat organlarining davlat sirlariga yoki maxfiy axborotlarga mansub axborot bilan ishlash uchun moʻljallangan axborot tizimlari qonun hujjatlarida belgilangan tartibda axborot xavfsizligi talablariga muvofiq majburiy attestatsiyadan oʻtkazilishi kerak.

29. Ishlab chiqish va foydalanishning barcha bosqichlarida axborot tizimlarining axborot xavfsizligini ta'minlash vositalari va usullari axborot tizimining maqsadiga qarab hamda axborot xavfsizligini ta'minlash sohasida amaldagi normativ hujjatlarga muvofiq davlat organlari tomonidan belgilanadi.

V. Davlat organlarining axborot tizimlarini yaratishda davlat organlarining huquqlari, vazifalari va javobgarligi
30. Davlat organlari quyidagi huquqlarga ega:
oʻz axborot tizimlaridan foydalanish tartibini belgilash;
oʻz axborot tizimlarini axborotlar ayirboshlash uchun boshqa axborot tizimlari bilan tarmoqlararo bogʻlashni belgilangan tartibda amalga oshirish.

Davlat organlari qonun hujjatlariga muvofiq boshqa huquqlarga ham ega boʻlishi mumkin.
31. Davlat organlari quyidagilarga majbur:

(28¹-band Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2011-yil 7-noyabrdagi 296-sonli qaroriga asosan kiritilgan — OʻR

o'z axborot tizimlarining milliy axborot tizimlariga kiruvchi axborot tizimlari bilan hamda xalqaro axborot tizimlari bilan

elektron davlat xizmatlari koʻrsatish uchun zarur axborotlar mavjud boʻlgan axborot tizimlari va axborot resurslarining

(31-band Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 3-iyundagi 188-sonli qaroriga asosan toʻrtinchi xatboshi

bilan to 'ldirilgan — O'R QHT, 2016-y., 23-son, 269-modda)
axborot tizimlarining axborot xavfsizligini ta'minlash.

Davlat organlari qonun hujjatlariga muvofiq boshqa vazifalarga ham ega bo'lishi mumkin.

32. Davlat organlari axborot tizimlarini yaratishda:
davlat organlarining axborot tizimlarini yaratish tartibi va talablariga rioya qilinishi;
davlat organlari axborot tizimlarining axborot xavfsizligi ta'minlanishi uchun javob beradilar.

Davlat organlari qonun hujjatlariga muvofiq boshqa javobgarliklarni ham amalga oshiradilar.

modda; 2014-y., 2-son, 17-modda; 2015-y., 26-son, 338-modda; 50-son, 628-modda; 2016-y., 23-son, 269-modda; Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 23.04.2018-y., 09/18/297/1096-son)

Hujjatda xato topganingizda, uni belgilab Ctrl+Enter ni bosing.

© Oʻzbekiston Respublikasi Adliya vazirligi qoshidagi "Adolat" milliy huquqiy axborot markazi davlat muassasasi

(Oʻzbekiston Respublikasi qonun hujjatlari toʻplami, 2005-y., 47-48-son, 355-modda; 2011-y., 45-46-son, 472-modda; 2013-y., 2-son, 23-